

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/101/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013200433
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200433.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky IM. Q., bytom MG., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. júna 2013, č. k. 21Sd/162/2013-11, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. júna 2013, č. k. 21Sd/162/2013-11 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX zo 6. decembra 2012 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie číslo 396 017 7390 zo 6. decembra 2012, ktorým odporkyňa podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013 (ďalej len „Opatrenie“) zvýšila od 1. januára 2013 invalidný dôchodok navrhovateľky, ktorý sa podľa § 293ac ods. 1 zákona považuje za starobný dôchodok o 10,10 € na 348,40 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľke bol právoplatným rozhodnutím odporkyne z 23. januára 1996 priznaný invalidný dôchodok podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Napadnutým rozhodnutím zo 6. decembra 2012 odporkyňa realizovala zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľky, ktorý sa od dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok o 10,10 € mesačne na sumu 348,40 € mesačne. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa rozhodla o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky v súlade so zákonom a Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním z dôvodu, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietla, že z invalidného dôchodku, ktorý sa považuje za starobný dôchodok, vo výške 348,40 € mesačne nedokáže kryť svoje mesačné výdavky súvisiace s nájomom, energiami, a najmä výdavky na zdravotnú starostlivosť, lieky a stravu. Namietala, že pred vznikom invalidity bola v riadnom pracovnom procese a výpočet jej dôchodkových dávok nezodpovedá obdobiu dôchodkového poistenia do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Výpočítaný dôchodok a valorizácia na rok 2013 je podľa nej nesprávna. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa nepovažovala odvolanie navrhovateľky za opodstatnené, trvala na správnosti svojho rozhodnutia a a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

V konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. je predmet súdneho konania vymedzený tým, čo bolo predmetom rozhodnutia, napadnutého opravným prostriedkom. Inými nárokmi, než boli riešené napadnutým rozhodnutím, sa súd zaoberať nemôže.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky od 1. januára 2013.

Podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013 dôchodková dávka v roku 2013 sa zvyšuje takto:

- a) starobný dôchodok o 11,20 eura,
- b) starobný dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice o 3,50 eura,
- c) predčasný starobný dôchodok o 11,50 eura,
- d) predčasný starobný dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice o 4,10 eura,
- e) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, invalidný dôchodok podľa § 266 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a sociálny dôchodok o 10,10 eura,
- f) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, invalidný dôchodok podľa § 266 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a sociálny dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice o 3,60 eura,
- g) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70% o 5,90 eura,
- h) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70% vyplácaný v sume jednej polovice o 2,40 eura,
- i) vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok o 7,30 eura,
- j) vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice o 3,20 eura,
- k) sirotský dôchodok o 3,90 eura,
- l) sirotský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice o 1,90 eura.

Podľa § 82 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Z obsahu spisového materiálu vrátane administratívneho spisu odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľka je od 23. januára 1996 poberateľkou invalidného dôchodku, priznaného podľa právnych predpisov platných do 31. decembra 2003. Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok (57 rokov) navrhovateľka dovŕšila 17. októbra 1996. Žiadosťou zo 4. októbra 2005 požiadala o priznanie starobného dôchodku. Rozhodnutím z 28. novembra 2005, odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov v spojení s § 259 ods.1 zákona č. 461/2003

Z.z. o sociálnom poistení určila sumu starobného dôchodku, na ktorý vznikol navrhovateľke nárok, avšak vzhľadom na skutočnosť, že suma vyplácaného invalidného dôchodku navrhovateľky bola vyššia, ponechala jej výplatu tejto dávky s tým, že nárok na starobný dôchodok navrhovateľke dňom 01. januára 2004 zanikol podľa § 55 zák. č. 100/1988 Zb. v spojení s § 259 ods.1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

Podľa § 263 ods. 12 zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa vypláca po 31. decembri 2004 zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku uvedeného v prvej vete.

Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj invalidný dôchodok uvedený v § 263 ods.16 zákona č. 461/2003 Z.z., ktorý sa taktiež považuje za starobný dôchodok.

V zmysle čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl.30 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe.

K 1. januáru 2013 bol navrhovateľke invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za starobný dôchodok vyplácaný v sume 338,30 € mesačne a odporkyňa preskúmaným rozhodnutím zvýšila uvedenú dôchodkovú dávku navrhovateľky podľa § 82 a a § 293ce zákona v spojení s § 1 písm. e) Opatrenia od 1. januára 2013 o 10,10 €, to znamená ako invalidný dôchodok.

Tento postup odvolací súd nepovažoval za zákonný.

Navrhovateľku splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, ktorý sa jej nevypláca (nárok naň zanikol) len z dôvodu, že suma invalidného dôchodku bola v čase určenia sumy starobného dôchodku vyššia. Invalidný dôchodok navrhovateľky preberá funkciu dávky v starobe, pričom sa aj v zmysle § 263 ods. 9 č. 461/2003 Z. z. považuje za starobný dôchodok, ktorý sa, ako vyplýva z § 263 ods. 12 zákona č. 461/2003 Z.z., vypláca zo základného fondu starobného poistenia. Tento invalidný dôchodok je preto na účely jeho valorizácie potrebné považovať za starobný dôchodok.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že valorizácia invalidných dôchodkov, ktoré sú považované podľa zákona č.461/2003 Z.z. za starobné dôchodky, má byť rovnaká ako valorizácia starobných dôchodkov. Zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľky od 01.01.2013 má byť teda rovnaké ako u poberateľov „klasického“ starobného dôchodku, teda v sume 11,20 € (§ 1 písm. a) Opatrenia č.329/2012 Z.z.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 O.s.p. zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 a § 250l ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ navrhovateľka namietala nesprávnosť prvého výpočtu sumy invalidného dôchodku odvolací súd sa touto námietkou nemohol zaoberať, lebo preskúmaným rozhodnutím odporkyňa rozhodovala len o pravidelnom zvýšení dôchodkovej dávky od 01.01.2013.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal,

lebo úspešná navrhovateľka ich náhradu neuplatnila a odporkyňa bola v konaní neúspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.